

gyűjtő/1983

10-21/22/1972.

142

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszterének
0022. számú
PARANCSA**

**A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel**

Budapest, 1972. október 17-én

Lásza (név, rendfokozat): Engedélyező aláírása: Betekintő aláírása: Év, hó, nap:

Jelen parancsról másolatot, vagy kivonatot készíteni tilos!

10-21/22/1972.

**A Magyar Népköztársaság
belügyminiszterének
0022. számú
PARANCSA**

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

Budapest, 1972. október 17-én

Tárgy: A Belügyminisztérium Nyilvántartó Központ feladata, hatásköre és működése.

A 08/1971. számú parancsokkal létrehozott BM. Nyilvántartó Központ (továbbiakban: BM. Ny. K.) a belügyminiszter első helyettesének alárendelt központi szerv, amely központosított nyilvántartásaival, krimináltechnikai és egyéb eszközökkel segíti a BM-szervek bűnüldöző, igazgatásrendészeti, közlekedésrendészeti (továbbiakban: igazgatásrendészeti) munkáját és a vezetői tevékenységet; szakirányítást és felügyeletet gyakorol a BM-szervek állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti feladataihoz kapcsolódó nyilvántartási és adatszolgáltatási tevékenysége felett.

A BM. Ny. K. működésével és tevékenységével kapcsolatban

m e g p a r a n c s o l o m :

A BM. Ny. K. fő feladatai

1. Jogszabályok, parancsok, utasítások és szabályzatok alapján tartsa nyilván a bűnüldöző, az igazgatásrendészeti munka segítése érdekében szükséges — meghatározott személyekre, tárgyakra, gépjárművekre, bűncselekményekre, továbbá a BM-szervek hálózatára vonatkozó — adatokat. Nyilvántartásait az előírásoknak megfelelően naprakészen vezesse.

2. Nyilvántartásaiból teljesítsen gyors és pontos adatszolgáltatást:

- a belügyi szervek részére igényeiknek és jogosultsági körüknek megfelelően;
- állami, társadalmi szervek, intézmények, valamint állampolgárok részére a jogszabályokban meghatározott módon és mértékben.

3. Központosított nyilvántartásai alapján kísérje figyelemmel az egyes személyekre, eseményekre, bűncselekményekre és a hálózatra vonatkozó adatokat. A nyilvántartásból kimutatható tendenciák jelzésével segítse a minisztérium felső vezetőit elhatározásaik kialakításában, az illetékes szervek parancsnokait pedig — az operatív beavatkozás érdekében — tájékoztassa.

4. A nyilvántartásra vonatkozó politikai, jogpolitikai, operatív és ügyviteli szempontok gyakorlatban történő egységes, illetve sajátos érvényesülése érdekében lássa el az állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti nyilvántartások elvi irányítását, szakfelügyeletét és ellenőrzését.

5. Általánosítsa a korszerűbb, egyszerűbb és hatékonyabb nyilvántartási gyakorlatot, tárja fel és szüntesse meg a nyilvántartásokban az indo-

kolatlan átfedéseket, párhuzamosságokat. Kezdeményezze a tárgykörben érintett BM-szervek egységes modern nyilvántartási eszközökkel való ellátását.

6. A nyilvántartási adatok sokoldalú hasznosítása, az elemző és kutatómunka tervszerűségének elősegítése érdekében biztosítsa a BM. Ny. K. szerveinél irattározott politikai, operatív, történelmi értékű anyagok egységes, korszerű tárolását és kezelését.

7. A nyilvántartó munka eredményessége és hatékonysága, továbbá a törvényesség következetes érvényesítése, a nyilvántartások megalapozottsága érdekében alakítson ki szoros kapcsolatot és együttműködést a Belügyminisztérium állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti, valamint a bírósági és ügyészségi szervekkel.

A BM. Ny. K. működése

8. A BM. Ny. K. szervei — a jogszabályokban, parancsokban, utasításokban és szabályzatokban meghatározottaknak megfelelően — tartásuk nyilván:

a) **BM. Ny. K. 1. Osztály** (Állambiztonsági Operatív Nyilvántartó):

- a Magyar Népköztársaság állami és társadalmi rendje ellen elkövetett ellenséges tevékenységük, magatartásuk miatt ellenőrzés, bizalmas nyomozás alatt állt, illetve jelenleg is álló személyeket;
- akiket a bíróság politikai bűncselekmények miatt elítélt;
- a konspiráltan körözötteket;
- a vizsgálati eljárás alá vontakat;
- akik a felszabadulás előtti ellenséges, fasiszta, antidemokratikus magatartásuk, tevékenységük, állásuk, tisztségviselésük miatt kompromittáló, vagy terhelő adatokkal rendelkeznek és nyilvántartásuk állambiztonsági érdekből szükséges;
- az állami, társadalmi rendre veszélyes elemeket és a politikai bűncselekmények miatt a Btk. 60. §., illetve a büntetőeljáráson kívül alkalmazott rendőrhatalósági figyelmeztetésben részesített személyeket;
- a még fel nem derített, ismeretlen tettesek által elkövetett nagyobb társadalmi veszélyességű politikai bűntetteket;
- az állambiztonsági szervek hálózatát és azok operatív szempontból legfontosabb kapcsolatait; a konspirált és találkozási lakásokat, legalizálóit, illetve tulajdonosait, valamint a figyelemmel kísért személyeket.

b) **BM. Ny. K. 2. Osztály** (Bűnügyi Nyilvántartó):

- a jogerősen elítélt, figyelmeztetésben (Btk. 60. §.), nevelőintézkedésben részesített, rendőrhatalósági felügyelet, valamint kitiltás hatálya alatt álló, továbbá egyes súlyosabb társadalmi veszélyességű szabálysértésért elmarasztalt személyeket;
- a közbiztonságra veszélyes elemeket, a határozattal elrendelt operatív feldolgozásokat, valamint — az eljárás befejezéséig — a súlyosabb társadalmi veszélyességű bűntett miatt eljárás alá vont személyeket;
- a rendőri szervek által veszélyes bűnözővé nyilvánított személyeket;
- bűnelkövetési módszerük, személyleírásuk, különös ismertetőjelük, ál- és gúnynevük szerint a veszélyes bűnözőket és azon személyeket, akiknek bűnismétlő magatartásával számolni lehet, továbbá a még fel nem derített ismeretlen tettesek által elkövetett nagyobb társadalmi veszélyességű bűntetteket (módus operandi nyilvántartás);

- a rendőri szervek által környezettanulmányozott személyeket;
- az országosan körözött személyeket és az egyedi sajátosságokkal rendelkező körözött tárgyakat, valamint az ismeretlen személyazonosságú holttesteket;
- a bűnügyi nyomozó szervek hálózatát és azok operatív szempontból legfontosabb kapcsolatait; a konspirált és találkozási lakásokat, legalizálóit, illetve tulajdonosait.

c) **BM. Ny. K. 3. Osztály** (Lakcím- és Közlekedés-nyilvántartó):

- az ország területén élő személyi igazolvánnyal ellátott magyar állampolgárokat, fényképet és személyi adatokat tartalmazó adatlapon;
- az 1954 óta kiadott személyi igazolványokat betűjelzés és sorszám szerint;
- a gépjárművezetői engedéllyel rendelkező személyeket;
- a hatósági jelzésekkel ellátott gépjárműveket rendszám szerint;
- a személyi tulajdonban levő gépjárműveket az üzembentartók neve és operatív célból szükséges egyéb ismérvek szerint.

9. A BM. Ny. K. a működéshez szükséges nyilvántartási adatokat az adatszolgáltatásra kötelezett BM-szervek, a büntetőeljárásban részt vevő igazságügyi; továbbá állami, társadalmi szervek, intézmények, valamint az állampolgárok útján biztosítsa.

A BM-szervek vezetői folyamatosan biztosítsák a nyilvántartásokkal kapcsolatos — a jogszabályokban, parancsokban, utasításokban és szabályzatokban meghatározott — adatszolgáltatást a BM. Ny. K. részére.

10. A BM. Ny. K. vezetője — a nyilvántartások rendeltetésszerű működése érdekében:

- ügykörébe tartozó szakkérdésekben a BM. ügyrendjében meghatározottak szerint parancs, utasítás, szabályzat, körlevél kiadására vonatkozó jogkört gyakorol. Nyilvántartási szakkérdésekben — az illetékes parancsnokok útján — utasítási joga van a tárgykörben érintett egységek és állomány felé;
- a belügyminiszter, vagy első helyettese megbízása alapján a társmínisztériumoknál, főhatóságoknál (IM., KPM., Legfelsőbb Bíróság, Legfőbb Ügyészség, KSH. stb.) nyilvántartási szakkérdésekben a Belügyminisztérium nevében jár el.

A BM. Ny. K. együttműködése a BM-szervekkel

11. Az állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti szervek és a BM. Ny. K. vezetői — a jogpolitikai elvek és a szocialista törvényesség figyelembevételével — egyetértésben alakítsák és határozzák meg a szervek munkájához szükséges nyilvántartásokat, a nyilvántartás tárgyát képező adatok körét, a nyilvántartások célját, tartalmát, felhasználásának elveit és gyakorlati működését.

- Új nyilvántartási formák létrehozását — illetékes szervekkel történt egyeztetés alapján — a BM. Ny. K. vezetője terjessze elő jóváhagyásra a belügyminiszter első helyetteséhez.
- A nyilvántartást érintő intézkedéseiket — a központosított nyilvántartásokhoz történő megfelelő illesztés céljából — az illetékes parancsnokok a BM. Ny. K. vezetőjével egyeztessék.
- Állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti tevékenységgel összefüggő nyilvántartást — beleértve a speciális kiegészítő, helyi sajátos nyilvántartást, adattárat is — a BM. szervei csak a BM. Ny. K.-tal egyeztetett és illetékes vezető által jóváhagyott szabályzat alapján működtethetnek.

- A szervek között, a fentiekkel kapcsolatban felmerülő vitás kérdés esetén a belügyminiszter első helyettese dönt.

12. A belügyi szerveknél működő mindazon nyilvántartó egységek, amelyek saját szervükre vonatkozó, **de a BM. Ny. K. központosított nyilvántartásaihoz szervesen kapcsolódó** (hálózat, operatív ügyek, társadalomra veszélyes, alap- és kutatónyilvántartás stb.) nyilvántartási feladatokat látnak el:

- az illetékes szerv vezetőjének alárendeltségében és irányításával végezzék munkájukat;
- nyilvántartási szakkérdésekben azonban a BM. Ny. K. utasításai alapján és szakfelügyelete alatt dolgozzanak;
- e munkakörben dolgozók kinevezését, leváltását, áthelyezését egyeztetni kell a BM. Ny. K. illetékes osztályával.

13. **A BM. Ny. K. központosított nyilvántartásaihoz nem kapcsolódó**, s a szerv sajátos munkáját segítő speciális nyilvántartások, adattárak (KKA., KESPA., Útlevel, külföldi állampolgárok nyilvántartása stb.):

- az illetékes parancsnokok közvetlen irányítása alatt állnak, akik egy személyben felelősek nyilvántartásaik előírás szerinti működéséért;
- szakfelügyeletüket a BM. Ny. K. vezetője és illetékes osztálya látja el, rendszerüket, működésüket ellenőrizzé.

14. Az állambiztonsági, a bűnüldöző, az igazgatásrendészeti szervek szaktevékenységének szerves és elválaszthatatlan része a nyilvántartással kapcsolatos feladatok végrehajtása.

A nyilvántartásba vételekért, megalapozottságáért, a nyilvántartások működéséért, a beosztott nyilvántartók tevékenységéért az illetékes szervek vezetői felelősek. Nyilvántartásba vétel előtt kötelesek ellenőrizni a nyilvántartás tárgyát képező adatokat, okmányokat, hogy azok megfeleljenek a követelményeknek.

15. A BM. Ny. K. szervei a beküldött nyilvántartási adatokat, okmányokat ellenőrizzék és csak a jogszabályokban, parancsokban, utasításokban és szabályzatokban foglalt követelményeknek megfelelőket vegyék központosított nyilvántartásba. A tapasztalt hiányosságokat jelezzék a nyilvántartásba vételt jóváhagyó szerv vezetőjének, aki köteles megfelelő intézkedéseket tenni a hiányosságok megszüntetésére.

16. Az állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti szervek, valamint a BM. Ny. K. vezetője felelősek a központosított nyilvántartások politikai tartalmáért, előírás szerinti működéséért, a folyamatos adatszolgáltatásért és törvényességért.

- Biztosítsák a nyilvántartások élő, naprakész vezetését.
- Folyamatosan végezzék a nyilvántartások finomítását és előírás szerinti selejtezését.
- Felelősek azért, hogy a jogszabályokban, parancsokban, utasításokban és szabályzatokban meghatározottakon kívül más nyilvántartás ne legyen, illetőleg indokolatlan nyilvántartásba vétel ne történjen.

17. A nyilvántartások fejlesztése, korszerűsítése körében a BM. Ny. K. — az illetékes szervek vezetőivel együttműködve — biztosítsa:

- az állambiztonsági, bűnügyi, igazgatásrendészeti szervek nyilvántartásainak a BM. Ny. K. központi nyilvántartásaival összhangban történő fejlődését, működését;
- a BM. Műszaki és Fejlesztési Csoportfőnökséggel a nyilvántartások gépesítési és műszaki továbbfejlesztését;
- a BM. Információfeldolgozó és Felügyeleti Csoportfőnökséggel a nyilvántartás gépesítésével kapcsolatos feladatok végre-

hajtását, a központosított nyilvántartásokból az illetékes vezetők részére gyors és pontos adatszolgáltatást.

18. A nyilvántartás gépesítésével kapcsolatos feladatokat külön parancsban határozom meg.

19. A BM. Ny. K. szerveinél irattározott politikai, operatív, történelmi értékű anyagokba a külső szervek megbízottai csak a miniszter első helyettesének engedélyével tekinthetnek be. A betekintés rendjét parancsban kell szabályozni.

20. A BM. Ny. K. Ügyrendjét a belügyminiszter első helyettese 1972. október 31-ig hagyja jóvá és adja ki.

21. Parancsomat ismertetni kell:

- nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatokra kötelezett szervek vezetőivel teljes, személyi állományával a vonatkozó mértékben;
- nyilvántartási feladatokra nem kötelezett szerveknél alosztályvezetőikig bezárólag.

BENKEI ANDRÁS s. k.

belügyminiszter

Készült: 160 példányban.

Kapják: miniszterhelyettesek,
főcsoportfőnök-helyettesek,
országos parancsnokok,
csoportfőnökök,
budapesti, megyei rendőrfőkapitányok, helyetteseik,
III. Főcsoportfőnökség csoportfőnök-helyettesei,
III/1—5. Osztály vezetői,
III/I—IV. Csoportfőnökség nyilvántartói,
Információfeldolgozó és Felügyeleti Csoportfőnökség,
Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség,
Nyilvántartó Központ osztályvezetői,
Külügyi Osztály vezetője,
Határőrség Felderítő Osztály vezetője.